

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор КНУБА
П.М. Куліков
«22» квітня 2016 року

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
Про порядок реалізації студентами, аспірантами
Київського національного університету будівництва і архітектури
права на вільний вибір навчальних дисциплін
(схвалено Навчально-методичною радою КНУБА,
протокол № 9 від 21.04.2016 р.)

1. Загальні положення

1.1. Це Положення забезпечує реалізацію студентами, аспірантами (далі – здобувачами) Київського національного університету будівництва і архітектури (далі - Університет) права на вибір навчальних дисциплін, передбаченого Законом України «Про вищу освіту» (п. 15, ч. першої ст.62).

1.2. Це Положення забезпечує умови для формалізації процедури:

- формування та доведення до відома здобувачів переліку навчальних дисциплін вільного вибору;
- здійснення вибору здобувачами навчальних дисциплін зі сформованого переліку;
- організації подальшого вивчення обраних дисциплін (формування мобільних груп);
- визнання результатів навчання за обраними дисциплінами.

1.3. Вибір здобувачами навчальних дисциплін в обсязі, що складає не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та здобути додаткові спеціальні професійні компетентності, у тому числі із здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачене освітньою програмою);
- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності в межах спеціальності або споріднених спеціальностей і галузі знань;
- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити результати навчання за загальними компетентностями.

1.4. Дія цього Положення поширюється на здобувачів, які вступили на навчання, починаючи з 1 вересня 2015 року, і навчаються за навчальними планами, укладеними із урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН України від 26 січня 2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016

навчальний рік».

Здобувачі, які вступили на навчання до 2015 року, можливість обирати навчальні дисципліни реалізують у межах, передбачених навчальними планами, за якими вони навчаються.

2. Методичне забезпечення організації вибору здобувачами навчальних дисциплін та регуляторні заходи

2.1. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються здобувачам для реалізації ними права вільного вибору. На вибір здобувачам пропонуються лише дисципліни, навчальні програми і робочі навчальні програми яких були розроблені у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», пройшли встановлену в Університеті процедуру затвердження у складі навчальних планів.

Навчальні плани, затверджені у 2014 році і раніше, розроблено на іншій методичній основі і включені до них дисципліни здобувачам не пропонуються.

2.2. У відповідності до сформульованих у п.1.3 цілей здобувачу пропонуються реалізовувати свій вибір шляхом:

2.2.1. Вибору з варіативної складової навчального плану програми, на якій здобувач навчається:

2.2.1.1. Вибір спеціалізованого (профільованого) блоку (пакету) дисциплін, який включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку в межах обраної освітньої програми, і спрямований на поліпшення здатності до працевлаштування за обраним фахом. Якщо здобувач обрав спеціалізований (профільований) блок (пакет), він має прослухати всі дисципліни, що включені до даного блоку (пакету).

Примітка: у випадку вибору здобувачем спеціалізованого (профільованого) блоку (пакету) дисциплін із навчального плану іншої спеціальності (освітньої програми) передбачена його основним навчальним планом і програмою професійна (додаткова) кваліфікація йому не присвоюється.

2.2.1.2. Одноточасний вибір вказаної кількості дисциплін із пакету, який включає переважно фахові (для обраної освітньої програми) дисципліни, що дозволяє досягнути поглибленого рівня знань і вмінь в окремих розділах майбутнього фаху. При цьому присвоєння будь-яких додаткових кваліфікацій не відбувається.

2.2.1.3. Вибір однієї дисципліни із переліку - здобувачу пропонується на семестр перелік із кількох дисциплін, із яких він обирає одну.

2.2.2. Вибору із блоку вибору навчального плану іншої освітньої програми того ж освітнього рівня. У випадку вибору здобувачем спеціалізованого (профільованого) блоку (пакету) дисциплін із навчального плану іншої спеціальності (освітньої програми) передбачена його основним навчальним планом і програмою професійна (додаткова) кваліфікація йому не присвоюється.

2.2.3. Вибору із блоку вибору факультету або блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми того ж освітнього рівня.

2.2.4. Вибору із блоку вибору навчального плану іншої освітньої програми іншого освітнього рівня. При цьому присвоєння будь-яких додаткових кваліфікацій не відбувається. Необхідною умовою є погодження декана факультету, на якому навчається здобувач та декана факультету, на якому реалізується навчальна програма, із якої обрано дисципліну (дисципліни).

2.2.5. Вибору із блоку вибору факультету або блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми іншого освітнього рівня. Необхідною умовою є погодження декана факультету на якому навчається здобувач та декана факультету, на якому реалізується навчальна програма, із якої обрано дисципліну (дисципліни).

2.3. Здобувачу може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у наступних випадках:

2.3.1. Якщо кількість здобувачів, які обрали навчальну дисципліну чи блок (пакет) навчальних дисциплін, перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним факультетом, кафедрою. У цьому випадку перевага в першу чергу надається здобувачам, які навчаються на тій самій програмі, на тому ж факультеті, а в наступну чергу - тим здобувачам, які зафіксували свій вибір раніше;

2.3.2. Якщо кількість здобувачів, які обрали блок навчальних дисциплін (п.п.2.2.1.1), є меншою за встановлені в Університеті мінімуми: 16 осіб - за рівнями бакалавра, 7 осіб - за рівнем магістра, 5 осіб - за рівнем доктора філософії;
Примітка: обмеження, передбачені підпунктом 2.3.2, не поширюються на ті випадки, коли певний спеціалізований (профільований) блок (пакет) дисциплін обрали всі здобувачі, які навчаються на вказаній програмі.

2.3.3. Якщо кількість здобувачів, які здійснили одночасний вибір вказаної кількості дисциплін із пакету освітньої програми, на якій навчаються (п.п.2.2.1.2), є меншою за 20 осіб за освітнім рівнем бакалавра, чи 15 осіб - за рівнями магістра та доктора філософії;

2.3.4. Якщо кількість здобувачів, які обрали одну дисципліну із переліку вільного вибору здобувача (п.п. 2.2.1.3), є меншою ніж 25 осіб. Ці ж вимоги поширюються на здобувачів, які скористалися правом вибору навчальних дисциплін із інших освітніх програм (підпункти 2.2.2-2.2.5), якщо відповідні навчальні групи на цих програмах вже не були сформовані на інших підставах;

2.3.5. Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є передбачувано недостатня для присвоєння академічної кваліфікації кількість кредитів відповідного освітнього рівня (підпункти 2.2.4-2.2.5,);

2.3.6. Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які здобувач може опанувати одночасно та/або кількості підсумкових (семестрових) форм контролю;

2.3.7. Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня вхідних знань та вмінь (підпункти 2.2.2-2.2.5).

2.4. У випадку, якщо здобувачу відмовлено у здійсненому ним виборі із причин, позначених у пункті 2.3, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку дисциплін (блоків, пакетів дисциплін), групи/потоки за якими вже сформовані у відповідності до встановлених в Університеті мінімальних вимог до

чисельності здобувачів у групах/потоках, і де немає перевищення встановлених факультетами/кафедрами максимумів, а також які не призведуть до повторної відмови з причин, викладених у підпунктах 2.3.5-2.3.7.

2.5. Обрані здобувачем навчальні дисципліни (блоки, пакети дисциплін) затверджуються деканом факультету на якому навчається здобувач, як невід'ємна складова індивідуального навчального плану здобувача. Невиконання будь-якої з позицій індивідуального навчального плану є академічною заборгованістю. Зміна здобувачем свого вибору після його затвердження можлива лише за письмовим дозволом декана факультету; при цьому зміна обраних дисциплін (блоків, пакетів дисциплін) після початку навчального семестру, в якому вони викладаються, не допускається взагалі.

Примітка: при прийнятті рішення по заяві здобувача щодо зміни свого вибору навчальної дисципліни (блоку, пакету дисциплін) декан факультету керується обмеженнями, вказаними в п.2.3, і враховує потенційні негативні наслідки такої зміни для забезпечення надання освітньої послуги за вибором інших здобувачів.

2.6. Після реалізації здобувачами свого права вільного вибору кафедри, дисципліни яких були обрані здобувачами, можуть у виняткових випадках (з огляду на тенденції розвитку галузі та особливості адміністрування освітніх програм) запропонувати здобувачам заміну однієї або кількох навчальних дисциплін, за умови, що відповідне рішення може бути прийняте тільки після отримання згоди здобувачів, які обрали ці дисципліни.

Примітка: Внесення змін не може мати наслідком формування груп і потоків, в яких порушуються встановлені в Університеті мінімальні вимоги до чисельності здобувачів.

2.7. Якщо здобувач у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальної дисциплін (блоку, пакетів дисциплін), відповідні позиції його індивідуального навчального плану визначаються за пропозиціями випускової кафедри відповідного факультету і затверджуються розпорядженням декана. Відмова здобувача виконувати сформований таким чином навчальний план є грубим порушенням навчальної дисципліни і здобувач відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

2.8. За результатами реалізації права здобувача на вільний вибір до його індивідуального навчального плану мають бути включені види навчального навантаження, сукупний (обов'язкової і вибіркової складової разом) обсяг яких (у кредитах ЄКТС) дозволяє зарахування виконання річного навчального плану (60 кредитів ЄКТС за денною формою навчання) і переведення на наступний курс або допуск до підсумкової атестації. Сформована в результаті реалізації права здобувачів на вільний вибір дисциплін диспропорція у розподілі кредитів між семестрами не повинна перевищувати 5%.

2.9. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану здобувача, незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір

дисциплін, повинен відповідати вказаному в освітній програмі, за якою навчається здобувач.

3. Порядок вибору здобувачами навчальних дисциплін

3.1. Терміни проведення процедур вибору здобувачами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного (для планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення) формування контингенту здобувачів у групах і потоках.

3.1.1. Здобувачі реалізують своє право вибору навчальних дисциплін (пакетів, блоків), як правило, не пізніше як на початку весняного семестру, який передує навчальному року, під час якого передбачене їх вивчення. Єдиний для Університету графік затверджується розпорядженням ректора.

3.1.2. Для здобувачів, які навчаються за освітніми програмами, в яких вільний вибір здобувачів заплановано у першому навчальному році, вибір організується упродовж перших двох тижнів навчання. Єдиний для Університету графік затверджується розпорядженням ректора.

3.1.3. Для здобувачів, які навчаються за освітніми програмами подвійного диплому, процедури вільного вибору організуються в терміни і за порядком, передбаченими відповідними Угодами із університетами-партнерами.

3.2. Процедура вибору здобувачами навчальних дисциплін включає шість етапів.

3.2.1. Перший етап - ознайомлення здобувачів із порядком, термінами та особливостями запису та формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в Університеті, а також із особливостями присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою, на якій навчається здобувач. Для здобувачів денної форми навчання (крім тих, на кого поширюється пункт 3.1.2. - для них заходи всіх 6 етапів організуються упродовж перших двох тижнів навчання) заходи першого етапу організуються упродовж перших чотирьох тижнів навчання у семестрі визначеному в п.3.1.1., а для здобувачів заочної форми навчання - не пізніше як під час настановчої сесії.

3.2.2. Другий етап - ознайомлення здобувачів із переліками дисциплін і блоків (пакетів) вибору, які пропонуються як за програмою, за якою вони навчаються, так і за іншими програмами. Ознайомлення відбувається з використанням інформаційного пакету, окремих сторінок на сайті Університету, сайтах факультетів, шляхом організації зустрічей з представниками кафедр і НМК освітніх програм. Ознайомлення здобувачів із переліками дисциплін і блоків (пакетів) вибору може розпочинатися із перших днів навчання за освітніми програмами.

3.2.3. Третій етап - запис здобувачів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо). Для здобувачів денної форми навчання здійснюється одночасно в межах Університету за затвердженим графіком. Для здобувачів заочної форми навчання - за графіками, затвердженими факультетами в діапазоні термінів, встановлених загальноуніверситетським графіком. Тривалість етапу не може перевищувати два тижні. Заяви здобувачів подаються у паперовій формі в деканат.

3.2.4. Четвертий етап - опрацювання заяв здобувачів факультетами, перевірка контингенту здобувачів і попереднє формування груп на спеціалізації, а також мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін. Здійснюється відповідальними працівниками груп забезпечення навчального процесу із використанням функціоналів інформаційної системи Університету. Здобувачам, вибір яких не може бути задоволений з причин, перелічених у пункті 2.3, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір із скоригованого (див. пункт 2.4) переліку.

Тривалість етапу не перевищує 5 робочих днів.

3.2.5. П'ятий етап - повторний запис здобувачів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо). Здійснюється за правилами, наведеними в підпункті 3.2.3., для здобувачів денної форми – одночасно в межах Університету.

Тривалість етапу не більше ніж календарний тиждень.

3.2.6. Шостий етап - остаточне опрацювання заяв здобувачів факультетами, прийняття рішень щодо здобувачів, які не скористалися правом вільного вибору (пункт 2.7), перевірка контингенту здобувачів і формування груп на спеціалізації, а також мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін. Здійснюється відповідальними працівниками груп забезпечення навчального процесу із використанням функціоналів інформаційної системи Університету, після перевірки і погодження в якій обрані здобувачами дисципліни вносяться до їх індивідуальних планів, а списки груп спеціалізацій і мобільних груп подаються на затвердження деканам. Тривалість етапу не більш ніж календарний тиждень.

4. Прикінцеві положення

4.1. Заяви здобувачів, розпорядження про формування груп зберігаються упродовж всього терміну навчання здобувача за відповідним рівнем.

4.2. У випадку поновлення, переведення здобувача, допуску до занять після завершення академічної відпустки або зарахування для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» на базі «молодшого бакалавра» із скороченим терміном навчання, за письмовою заявою здобувача і згодою випускової кафедри можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін із циклу вільного вибору.